

Amaliy mashg'ulotlarni

Amaliy mashg'ulotlarini tashkil etish yuzasidan kafedra tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar, testlar orqali yanada boyitadilar. SHuningdek, qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, mavzular bo'yicha taqdimotlar va ko'rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi.

“Tarbiyaviy ish metodikasi” fani bo'yicha amaliy mashg'ulotlarining tematik rejasi

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Mashg'ulot shakli	Ajratilgan soat
1	“Tarbiyaviy ish metodikasi” fanining maqsadi va vazifalari	amaliy	2
2	Tarbiyaviy ish metodikasi fanining dolzarb muammolari	amaliy	2
3	SHarq mutafakkirlarining ilmiy-ijodiy merosidan tarbiyaviy maqsadlarda foydalanish	amaliy	4
4	Pedagogik texnika pedagoglik mahoratining tarkibiy qismi sifatida	amaliy	2
5	Pedagoglarning o'quvchilar bilan o'zaro muomalasi	amaliy	2
6	O'quvchilarni o'rganish, kuzatish va ta'sir ko'rsatish metodikasi	amaliy	2
7	Guruh jamoasini tashkil etish va uni tarbiyalash metodikasi	amaliy	2
8	SHaxsga jamoaviy tarbiyaviy ta'sir ko'rsatishning shakl va metodlari	amaliy	2
9	Oila va jamoatchilik bilan olib boriladigan Tarbiyaviy ish metodikasi	amaliy	2
10	O'quvchilarni bilimga bo'lgan qiziqishini oshirish orqali tarbiyalash	amaliy	2
11	O'quvchilarda intizomlilikni tarbiyalashning shakl va metodlari	amaliy	2
12	Guruh rahbari ishini rejalashtirish va uni hisobga olish	amaliy	2
13	Tarbiyaviy ishlarni tashkil etishda tashkilotchining ish metodikasi	amaliy	2
14	Tarbiyaviy ishlarni tashkil etishda tashkilotchining kasbiga qo'yiladigan talablar va uning huquqlari	amaliy	2
15	Tashkilotchining o'quvchilar jamoasi bilan hamkorlikda ish olib borish metodikasi	amaliy	2
16	Tashkilotchi va o'quvchilarning o'zini-o'zi boshqarish ishlarining metodikasi	amaliy	2
17	Mehnat tarbiyasi va uning tashkiliy shakllari.	amaliy	2
18	Ta'lim – tarbiya muassasalarida bayramlarni, ommaviy tadbirlarni namunali o'tkazish.	amaliy	2
19	Tarbiyaviy tadbirlarni rejalashtirish, tashkil etish va o'tkazish metodikasi.	amaliy	2
Jami:			40

1 “Tarbiyaviy ish metodikasi” fanining maqsadi va vazifalari (2soat)

Tarbiyaning umumiy ta'rifi. Tarbiya jarayoni va uning mohiyati. “Kadrlartayyorlash milliy dasturi” asosida o'quvchilarni g'oyaviy tarbiyalash maqsadi, vazifalari va usullari. SHarq olimlarining sharqona tarbiya haqidagi bildirgan fikrlari. G'arb olimlarining tarbiya usullari haqidagi fikrlari. Tarbiyaning milliy va umuminsoniy qadriyatlar qamrovida bo'lishi. Tarbiyada milliy urf-odatlar va an'analar. Tarbiyaviy ishlarning izchilligi va tizimliliigi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogikyondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

2 SHarq mutafakkirlarining ilmiy-ijodiy merosidan tarbiyaviy maqsadlarda foydalanish (2soat)

Farobiyning komil inson haqidagi fikrlari. Beruniyning moddiy va ma'naviy olam yaxlitligi to'g'risidagi qarashlari. Ibn Sinoning inson shaxsi va uning botiniy hamda zohiriy qiyofasini taqqosiy baholaganligi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

2.1 SHarq mutafakkirlarining ilmiy-ijodiy merosidan tarbiyaviy maqsadlarda foydalanish (4-soat)

Amir Temurning shaxs va jamiyat munosabatlari haqidagi tuzuklari. Alisher Navoiyning o'zlikni anglash haqidagi g'oyalari ilmiy-ma'rifiy merosi va uning tarbiyaviy ahamiyati. Hadis ilmi va uning tarbiyaviy qadriqimmati haqida. Jadidchilik harakati namoyondalari tarbiya haqidagi an'anaviy va noan'anaviy fikr va qarashlari

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

3 Pedagogik texnika pedagoglik mahoratining tarkibiy qismi sifatida (2soat)

Pedagogik texnika tuzilishi. Pedagogik texnika haqida tushuncha. Pedagogik texnikaning tarkibiy qismlari va xususiyatlari. Pedagogik mahorat va texnika. Pedagogik san'at vaziyat bilan bog'liqligi. Pedagogik faoliyat va vositalar. Tarbiyaviy vositalar. Pedagogik texnikani egallash yo'llari. Pedagogik texnika ko'nikma va malakalarni shakllantirishda guruh bilan ish olib borishning ahamiyati.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

4 Pedagoglarning o'quvchilar bilan o'zaro muomalasi (2soat)

Pedagogning o'quvchilar bilan muomala olib borishning mohiyati. Muomala – axborot jarayoni. O'qituvchi muomala sub'ekti sifatida. Pedagogik qobiliyatlar. Qobiliyat haqida tushuncha. Pedagogning o'quvchilar bilan o'zaro muomalada tutgan yo'li. Gapirish, tinglash va hamkorlik qilish mahorati. Muomalaning: mavzuli suhbat, ma'ruza, hikoya, savol-javob kabi shakllari. O'quvchilarni tarbiyalashda muomalaning o'rni. O'quvchilar muomalasining ikki turi: rollararo (amaliy) va shaxslararo (erkin). Muomalaning munozaraviy darajasi. Muomala bilish jarayonidir. O'quvchilar muomalasini tashkil etish. Pedagogik muomala ijodiy jarayon sifatida. Muomalaning individual uslubini shakllantirish metodikasi. O'quvchilarda muomalaning individual usulini shakllantirish bosqichlari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

5 O'quvchilarni o'rganish, kuzatish va ta'sir ko'rsatish metodikasi (4 soat)

Guruh rahbarining faoliyati ko'p qirrali va sarmazmun ekanligi. Tarbiyaviy ishlar jarayonida guruh rahbari butun guruh jamoasini puxta o'rganishi va ular haqidagi ma'lumotlarni aniqlashi. O'quvchilarni pedagogik kuzatish o'quvchilar hayoti va faoliyatini o'rganishning eng ishonchli usullaridan. O'quvchilarni kuzatish va undan to'plangan ma'lumotlar umumiylik va nisbiylik kasb etishi. Pedagogik ta'sir ko'rsatish usullari va qoidalari. Pedagogik talab. Talabning asosiy shakllari va qoidalari. O'quvchilar bilan o'zaro fikr almashish bilan ta'sir ko'rsatish vositalari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

6 Guruh jamoasini tashkil etish va uni tarbiyalash metodikasi (2soat)

Guruh rahbari ishida o'quvchilar jamoasini tashkil etish, shakllantirish va jamoada shaxsni tarbiyalash – tarbiyaning etakchi qoidasi. O'quvchilarning jamoa turmush tarzi, me'yorlari va qoidalari. Guruh rahbari ishining o'ziga xos xususiyati. Jamoada shaxsni tarbiyalashda yakka tartibdagi yondashuvning ahamiyati. Guruh rahbari o'quvchilarni yakka tartibda va jamoa bilan tarbiyalashda ota-onalar bilan o'zaro hamkorligi. Ota-onalar bilan ish olib borishning an'anaviy tarkib topgan shakli bu ota-onalar yig'ilishlari. Yakka tartibdagi pedagogik suhbat guruh rahbarining o'quvchilar otaonalari bilan olib boriladigan ishining eng ommalashgan qulay va samarali shakli ekanligi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

7 SHaxsga jamoaviy tarbiyaviy ta'sir ko'rsatishning shakl va metodlari (2soat)

O'qituvchi faoliyatida o'quvchilar jamoasini shakllantirish asosiy vazifa. Jamoa nazariyasi qonunlariga muvofiq uni yaratish metodikasi asoslari quyidagilardan iborat: talablar qo'yish, faollarni tarbiyalash, o'quv, mehnat, sog'lom jamoatchilik fikrini shakllantirish, ijobiy an'analarni yaratish, ko'paytirish kabilar. Nazariyada jamoa rivojlanishining uchta darajasi. Jamoaning rivojlanish darajasini belgilash metodikasi. Barkamol inson shaxsini tarbiyalashda jamoaning ahamiyati. Tarbiya metodlarini tanlashda ularning rivojlanish darajasiga mosligi muvaffakiyatning muhim sharti. O'quvchining kamolotiga, ruhiyatiga, fe'l-atvorining shakllanishiga quyidagi omillar ta'sir etishi: biologik omil, ijtimoiy omil va ta'limtarbiya.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

8. Oila va jamoatchilik bilan olib boriladigan tarbiyaviy ish metodikasi (2soat)

Prezidentimiz I.A.Karimov tomonidan oilalarga ko'rsatilayotgan e'tibor. Oila – tarbiya o'chog'i. Oila – jamiyat negizi. Oila va jamiyat – mohiyatan bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Oila tarbiyasi. Oila, ta'lim muassasasi va mahalla hamkorligi.

Ota-onaning pedagogik, tarbiyachilik faoliyatini jonlantirish. Otaonalar guruhi majlisini muntazam tashkil etish. Ota-onalarga pedagogik bilim berish. Ota-onalar uchun ma'ruza.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

9. O'quvchilarni bilimga bo'lgan qiziqishini oshirish orqali tarbiyalash (2soat)

O'quvchilarning bilish faolligini taraqqiy ettirishda guruh rahbarining vazifasi: bilimga qiziqish va muhabbat uyg'otish; o'quv mehnatiga ongli munosabatda bo'lish va unga mas'uliyat bilan yondashish; o'quv madaniyatini oshirish.

Tarbiyaviy ishlarni amalga oshirish jarayonida o'qish va mehnat ijtimoiy ahamiyatga ega ekanligi. O'quvchilarni bilimga bo'lgan qiziqishlarini oshirishda ularning nazariy bilimlarini mustaqil ravishda amaliyotga qo'llay olishlarini hisobga olish.

O'quvchilarda o'quv mehnatiga javobgarlik va mas'ullik hissini tarbiyalash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

10 O'quvchilarda intizomlilikni tarbiyalashning shakl va metodlari (2soat)

O'quvchilar ongli intizom va mas'uliyat hissini sezishlarida ta'lim muassasalarida olib boriladigan tarbiyaviy ishlar mazmuni va mohiyatining ahamiyati. O'quvchilarda intizomlilikni tarbiyalashda guruh rahbarining maqsadi va vazifalari. O'quvchilarda intizomlilikni tarbiyalashda darslarning ijodiy, noan'anaviy, interfaol o'qitish metodlaridan foydalanish zaruriyati. Pedagogik texnologiyalarni qo'llashda o'qituvchi amal qilishi zarur bo'lgan qoidalar. Tarbiyaviy soatlarning maqsadiga ko'ra xilma-xil shakllarini tashkil etish yo'llari. O'quvchilarni mustaqil fikrlash va dunyoqarashini shakllantirish maqsadida ta'limiy-tarbiyaviy ma'nodagi teleko'rsatuvlar, ma'naviy-ma'rifiy o'yinlar, mushoira kabi tarbiyaviy tadbirlarni uyushtirish samarasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

11. Guruh rahbari ishini rejalashtirish va uni hisobga olish (2soat)

Guruh rahbarining ta'lim muassasasi va o'quvchilar tashkilotlari bilan hamkorlikdagi ish faoliyati. Uning faoliyatini rejalashtirish kasbhunar kollejlari hamda "Kamolot" uyushmasi ishining rejalashtirilishi bilan uzviy ravishda bog'liq. Guruh rahbari ishini rejalashtirish va hisobga olishning o'ziga xos xususiyati. Reja – o'quvchilarga tarbiya berish jarayonini muvaffaqiyatli tashkil etishning zaruriy sharti. Reja guruh rahbarining tarbiya berish faoliyati. Guruh rahbarining tarbiyaviy faoliyatini rejalashtirish va hisobga olishga qo'yiladigan asosiy metodik talablar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

12 Tarbiyaviy ishlarni tashkil etishda tashkilotchining ish metodikasi (2soat)

Tarbiyaviy ishlarga rahbarlik qiluvchi tashkilotchining vazifalari. Tarbiyaviy ishlarni davr talabiga javob beradigan holga keltirish uchun tarbiyaning asosi. Tarbiyaviy ishlarnitashkil etishda o'qituvchining yo'naltiruvchi ta'siri ostidagi o'quvchilarning o'zini-o'zi nazorat qilishi asosiga qurilgan kutubxonada va uyda yakka tartibdagi reja asosida o'tkaziladigan mustaqil mashg'ulotlar. Tarbiyaviy ishlarnitashkil etishda to'garaklarning o'rni: fan to'garaklari, hunarmandchilik to'garaklari, sport musobaqalari, badiiy havaskorlik to'garaklari va boshq.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

13. Tarbiyaviy ishlarni tashkil etishda tashkilotchining kasbiga qo'yiladigan talablar va uning huquqlari (2soat)

Direktor o'rinbosarining kasbiga qo'yiladigan talablar ya'ni, o'quvchilarga nisbatan mehr va muhabbati, pedagogik jamoasiga va otaonalarga nisbatan talabchan bo'lgan holda ish tutishi va muntazam o'z ustida ishlashi, sabr-bardoshli, o'z fikrlarini puxta bayon qilishi, o'zgalarni o'ziga jalb qila oladigan xislatlari kabilar. Direktor o'rinbosarining huquqlari va vazifalari. Tarbiyaviy ishlar tashkilotchisining qobiliyati va ishbilarmonligi. Tarbiyaviy ishlarni tashkil qilishda tashkilotchi faolligining uchta asosiy tomoni: tashkilotchilik, metodik va ma'muriy.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

14 Tashkilotchining o'quvchilar jamoasi bilan hamkorlikda ish olib borish metodikasi (2soat)

Jamoa o'zini-o'zi boshqarish qo'mitasi sifatida. O'quvchilar jamoasi maqsadining birligi va tashkil qilish xususiyatlari. Ijtimoiy jamiyat ehtiyojini qondirishga yo'naltirilgan birgalikdagi faoliyat jamoaning navbatdagi muhim xususiyati sifatida.

O'qituvchi tomonidan qo'yilayotgan talablar hajmi, tizimi, talab qo'yish metodikasi. O'quvchilarga talablar qo'yish, talablar mazmuni bilan tanishtirish, ularning ahamiyatini tushuntirish, tajriba orttirish hamda ularni muntazam suratda nazorat qilib borish.

Jamoa an'analari bu barqarorlashgan odat, ularni jamoa a'zolari birdek qo'llab-quvvatlaydi. Jamoa an'analari mazmunida munosabatlar xususiyati hamda jamoaning ijtimoiy fikri.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

15 Tashkilotchi va o'quvchilarning o'zini-o'zi boshqarish ishlarining metodikasi (2soat)

Ma'naviy-ma'rifiy tarbiyaviy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosarining ish faoliyati. O'quvchilarning o'zini-o'zi idora qilish qo'mitalari faoliyatida qatnashuvi, ularning ijtimoiy faollik sifatlarini shakllantirishning ta'sirchan vositasi. O'zini-o'zi boshqarish o'quvchilarni mustaqil hayotga, turmush va jamiyatga mos qilib tarbiyalash, ta'lim muassasasida ma'naviy muhitni saqlash va shakllantirish. O'quvchilar o'zini-o'zi boshqaruv a'zolari ta'lim muassasalarida o'tkaziladigan barcha tadbirlarda, tanlovlarda, olimpiadalarda, sport musobaqalari kabilardagi ishtiroki.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.

16 Tarbiyaviy tadbirlarni rejalashtirish, tashkil etish va o'tkazish metodikasi (2soat)

Rejalashtirishga qo'yiladigan talablar. Rejalashtirishda guruh rahbarining pedagogik tayyorgarligi, tajriba va shaxsiy xususiyatlari. Guruhga qisqacha tavsifnoma. Tarbiyaviy vazifalar. O'quvchilarga tarbiya berishning asosiy turlari va shakllari

O'quvchilar turar joylarida tarbiyaviy tadbirlarni tashkil etish. O'quvchilarning mustaqil tayyorgarligi, ularda mustaqillik, mas'uliyat va mehnatsevarlikni shakllantirish.

O'quvchilar ishlab chiqarish (mehnat) uyushmasi va ko'rik musobaqa tarbiyaviy tadbirini tashkil etish va o'tkazish uchun uning tarbiyaviy ahamiyati, tashkil etish metodikasi, o'tkazilish bosqichlari hamda ishtirokchilar faoliyatini baholash mezonlari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ma'ruza, dialogik yondashuv, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q1; Q2; Q3.